

Funded by
the European Union

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

เพื่อนำสู่ปฏิบัติการเตรียมความพร้อม
ปรับตัว รับมือ ของชุมชนและเมือง
ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
อย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม
โดยประชาชนและระบบนิเวศเป็นศูนย์กลาง
พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
(ขอนแก่น อุดรธานี และหนองคาย)
โครงการประชาสังคมร่วมแรงเพื่อเปลี่ยนแปลงเมือง
สนับสนุนโดยสหภาพยุโรป

สถานการณ์เมืองตามแนวระเบียงมิตรภาพ

✦ ปัจจัยขับเคลื่อนการกลายเป็นเมืองและความเจริญตามแนวถนนมิตรภาพ มาจากการสร้างทางรถไฟ การก่อสร้างถนนมิตรภาพ นโยบาย “*การกระจายความเจริญ*” ที่ส่งเสริมให้เมืองขอนแก่นเป็น 1 ใน 5 ของเมืองนำร่องในประเทศไทย ที่มุ่งเน้นส่งเสริมการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมเกษตร อุตสาหกรรมอาหารและ อสังหาริมทรัพย์ รวมถึงการกำหนดเขตพัฒนาพิเศษตะวันออกเฉียงเหนือ (NEEC – *Northeastern Economic Corridor*) โดยมีพื้นที่ครอบคลุมจังหวัดนครราชสีมา ขอนแก่น อุดรธานี และหนองคาย และการพัฒนาโครงการรถไฟฟ้าวางคู่ ซึ่งกำลัง ขยายจากจังหวัดขอนแก่น ไปสิ้นสุดที่หนองคาย ซึ่งปัจจัยการขับเคลื่อนเหล่านี้ ส่งผลกระทบต่อชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่รถไฟและไม่มีเอกสารสิทธิ์ อีกทั้งส่วนใหญ่ เป็นแรงงานนอกระบบ แรงงานรายวัน มีอาชีพและรายได้ไม่แน่นอน รวมทั้ง สภาพที่ตั้งของชุมชนและบ้านเรือนอยู่ในพื้นที่ต่ำ เป็นทางระบายน้ำเดิมของเมือง จึงได้รับผลกระทบทั้งจากน้ำท่วม น้ำเน่าขังและการขาดแคลนน้ำสะอาด รวมถึง ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ต้องเกิดการโยกย้าย และเกิดปัญหาการไร้ที่อยู่ ผนวกกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งผลซ้ำเติมปัญหาเดิมให้มากขึ้น

◆ โครงการประชาสังคมร่วมแรงเพื่อเปลี่ยนแปลงเมือง (โครงการ SUCCESS) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้นำโดยศูนย์ประชาสังคมและการจัดการองค์กรเอกชนสาธารณประโยชน์ (ศปส.) มหาวิทยาลัยขอนแก่น ร่วมกับทีมวิชาการ ฯ (Technical Facilitators – TF) ทีมภาคประชาสังคม และภาคีเครือข่ายทีมจากแต่ละเมือง ร่วมกันดำเนินการสร้างการเตรียมความพร้อมของชุมชนและเมืองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ.2562 จนถึงพ.ศ.2567 โดยเริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์สถานการณ์การกลายเป็นเมืองและการเปลี่ยนแปลงของเมืองจากอดีตสู่ปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต และดำเนินการศึกษาประเมินความเปราะบางโดยชุมชนมีส่วนร่วม เพื่อทำความเข้าใจสาเหตุที่แท้จริงของความเปราะบางของเมือง ชุมชน และกลุ่มคนที่อยู่ในพื้นที่ รวมถึงประเด็นปัญหาสำคัญ ซึ่งเป็นความต้องการอย่างแท้จริงของกลุ่มคนในพื้นที่ ที่จำเป็นต้องเร่งนำไปสู่การวางแผน ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการปรับตัว และเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงระดับชุมชน โดยได้ดำเนินการนำแผนดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติผ่านการดำเนินโครงการนำร่องของภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งสิ้น 3 โครงการ นำร่อง ประกอบไปด้วย 6 เมือง ได้แก่ เมืองขอนแก่น เมืองบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น เมืองสามพราด เมืองหนองสำโรง จังหวัดอุดรธานี และ เมืองสระใคร และเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย พร้อมดำเนินการขับเคลื่อนการเสริมพลังและศักยภาพชุมชน สร้างความรู้และทักษะในการทำงาน รวมกลุ่ม และเปิดพื้นที่การสนทนาท้องถิ่นที่เอื้อให้เกิดความร่วมมือในการรับมือ แก้ไขปัญหาและการจัดการปกครองเมืองร่วมกันของคนท้องถิ่น นำไปสู่การผลักดันไปสู่การเปลี่ยนแปลงระดับนโยบาย โดยอาศัยองค์ความรู้ที่เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ ผ่านการบูรณาการแผนระดับชุมชนเข้าสู่นโยบายท้องถิ่น

ปัญหาและความเปราะบางของชุมชน

1. เมืองขอนแก่น และเมืองบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

ในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่นมีชุมชนที่อาศัยอยู่บนที่ดินการรถไฟแห่งประเทศไทยในเขต 3 อำเภอ 4 เทศบาล 39 ชุมชน รวมทั้งหมดจำนวน 2,479 หลังคาเรือน ซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีสัญญาเช่า และมีแนวโน้มว่าภายใน พ.ศ. 2571 ทุกคนจะต้องกลายเป็นคนไม่มีที่อยู่อาศัยฉับพลัน หากไม่มีการรวมกลุ่มรับมือต่อรองแก้ไขปัญหา เนื่องจากอนาคตอันใกล้ที่จะมีการก่อสร้างโครงการรถไฟรางคู่ ส่วนที่ขยายจากตัวเมืองขอนแก่นไปยังหนองคายและโครงการรถไฟความเร็วสูง ผู้อยู่อาศัยริมรางจะกลายเป็นคนไร้บ้านอย่างถาวร ประชากรเหล่านี้ เป็น “กลุ่มคนจนระดับล่างในเมือง” มีความไม่แน่นอนของอาชีพและรายได้ เป็นแรงงานนอกระบบรายวัน มีข้อจำกัดในทางเศรษฐกิจ ในการปรับตัวเมื่อได้รับผลกระทบ หรือรวมทั้งมีข้อจำกัดมากในการปรับตัวให้มีคุณภาพชีวิตในระดับที่เหมาะสม ยอมรับได้ ในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังอาศัยอยู่ในที่อยู่อาศัยที่เสื่อมโทรม มีความเสี่ยงต่อสุขภาพ และปัญหาทางสังคมอย่างอื่นอีกมาก

2. เมืองสามพรา้ว และเมืองหนองสำโรง จังหวัดอุดรธานี

ชุมชนสามพรา้ว

กำลังเผชิญปัญหาการขยายตัวของเมืองที่ไร้การควบคุม การใช้ประโยชน์ที่ดินผิดประเภท ทำให้เกิดการถมที่ให้สูงขึ้น ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ข้างเคียงที่ยังไม่ถมที่ รวมถึงปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภค บริโภค และน้ำสำหรับการทำการเกษตร และปัญหาขยะที่เพิ่มมากขึ้นและปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีสาเหตุมาจากการใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เป็นขยะเหลือใช้รวมไปถึงการส่งกลิ่นของขยะซึ่งเป็นมลพิษ

ชุมชนหนองสำโรง

มีปัญหาหลัก ๆ คือ ปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก จากลักษณะทางกายภาพของพื้นที่เป็นพื้นที่ต่ำและล้อมรอบไปด้วยหมู่บ้านจัดสรรและศูนย์การค้าที่สร้างขึ้นมาขวางกั้นการไหลของน้ำ นอกจากนี้ยังมีปัญหาอันเนื่องมาจากขยะที่อุดตันท่อน้ำ และมีปริมาณมาก และการจัดการยังขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น

ทั้งนี้ ปัญหาน้ำท่วมซ้ำซากยังมาจากการขาดการควบคุมการบังคับใช้กฎหมาย ถมดิน ผังเมืองของเทศบาล โดยเฉพาะในพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม รวมถึงขาดมาตรการในการเตรียมความพร้อมในการรับมือสถานการณ์ก่อนน้ำท่วม ส่งผลกระทบกับประชาชนทั่วไป ทั้งทรัพย์สินในครัวเรือนเสียหาย การสัญจร ไปทำงาน ไปโรงเรียน การประกอบอาชีพ เป็นไปด้วยความลำบาก สุขภาพ การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย การใช้ชีวิตประจำวัน และที่สำคัญ ส่งผลกระทบกับกลุ่มเปราะบาง ได้แก่ การเพิ่มขึ้นของปัญหาด้านสุขภาพ ต้องพบเจอกับสัตว์มีพิษ การหลับนอนลำบาก เสี่ยงสุขภาพจิต เสี่ยงต่อภาวะป่วยซ้ำซ้อน เสี่ยงอุบัติเหตุ

3. ชุมชนสระใคร และชุมชนโคกแมงเงา เมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

ชุมชนสระใคร

แม้จะเป็นที่ตั้งของที่ว่าการอำเภอและมีหน่วยราชการต่าง ๆ ได้แก่ โรงพยาบาล สถานีตำรวจ เกษตร ฯลฯ แต่สภาพโดยทั่วไปแล้วก็ยังคงเป็นชุมชนเกษตร และรัฐบาล มีแผนที่จะใช้พื้นที่ป่าชุมชนสระใคร ตั้งเป็นพื้นที่ของเขตเศรษฐกิจพิเศษ และอยู่ระหว่างส่งมอบพื้นที่ให้ผู้รับเหมา ป่าชุมชนถูกทำลายลงไปมาก มีการลักลอบตัดต้นไม้ มีการนำเอาขยะไปทิ้งในเขตป่า ในขณะที่ชาวบ้านได้เรียกร้องเสนอให้กันพื้นที่บางส่วนให้ยังคงเป็นป่าชุมชน และให้ชาวบ้านร่วมกันดูแลฟื้นฟู แต่ความคิดดังกล่าวไม่ได้รับการตอบสนอง

ชุมชนโคกแมงเงา

เป็นพื้นที่ชานเมืองที่กลายเป็นเมือง เนื่องมาจากการก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทยลาว และมีพื้นที่ชุมชนตั้งอยู่ติดต่อกับสะพาน มีพื้นที่อยู่อาศัยมีความหนาแน่นของบ้านเรือน มีธุรกิจโรงแรม ร้านอาหารและธุรกิจแบบอื่น ๆ เข้ามาตั้งผสมปนกับชุมชนเดิม นอกจากนี้ โครงการบ้านมั่นคงได้เข้ามาใช้พื้นที่ซึ่งเดิมเป็นของโรงงานยาสูบ (ที่ราชพัสดุ) เป็นที่ตั้งโครงการสร้างบ้านให้กับผู้มีรายได้น้อยของเมืองหนองคาย มีปัญหาความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะน้ำเสีย ขยะ อันเนื่องมาจากการขยายตัวของเมือง และยังขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐานรองรับที่เหมาะสม

ข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อนำสู่ปฏิบัติการเตรียมความพร้อม ปรับตัว รับมือ ของชุมชนและเมืองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม โดยประชาชนและระบบนิเวศเป็นศูนย์กลาง พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

◆ เนื่องจากผลกระทบจากการพัฒนาเมืองที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ขาดการบริหารจัดการและการวางแผนเตรียมความพร้อมที่เหมาะสม ครอบคลุม และเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ส่งผลให้เมืองต้องเผชิญกับปัญหาจากการพัฒนาและภัยพิบัติที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะทางด้านน้ำ ทั้งน้ำท่วมและการขาดแคลนน้ำ ประกอบกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รุนแรงและคาดการณ์ได้ยากมากขึ้น ส่งผลให้การบริหารจัดการเมืองมีความยากและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้นยิ่งซ้ำเติมปัญหาต่างๆ ให้รุนแรงเพิ่มมากขึ้นไปด้วย และยังส่งผลกระทบต่อผู้คนที่อยู่ในเมืองในระดับที่แตกต่างกัน จากการเข้าถึงสิทธิต่างๆ อย่างไม่เท่าเทียมกันอีกด้วย ดังนั้นทุกภาคส่วนต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบแนวคิด วิธีการในการวางแผนและตัดสินใจ ทั้งด้านการพัฒนาเมืองและการจัดการภัยพิบัติ และร่วมกันการวางแผนเพื่อสร้างการเตรียมความพร้อมจำเป็นต้องปรับวิธีแก้ปัญหาให้ทำงานเชิงรุกมากขึ้น ทั้งยังต้องบริหารจัดการกับสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาและความเปราะบางของชุมชน

1 ข้อเสนอต่อหน่วยงานด้านความมั่นคงทางที่อยู่อาศัย อาชีพ และรายได้

การรถไฟแห่งประเทศไทย สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เทศบาลเมืองบ้านไผ่ เทศบาลนครขอนแก่น สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดขอนแก่น ร่วมกับชุมชนซึ่งมีสัญญาเช่าและไม่มีสัญญาเช่า ดำเนินการดังนี้

- (1) ร่วมกันสำรวจหาพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการโยกย้าย และกำหนดพื้นที่อยู่อาศัยใหม่โดยรับฟังความเห็นอย่างรอบด้าน โดยตระหนักถึงศักยภาพของพื้นที่ ความมั่นคง และตั้งอยู่ในพื้นที่ปลอดภัยจากภัยพิบัติ ไม่ขวางทางน้ำไหล และออกแบบที่อยู่อาศัยให้เหมาะสม รองรับการค้าเดินชีวิต และการมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีระบบไฟฟ้า น้ำสะอาด ให้มีความสอดคล้องกับระบบนิเวศเมือง และสามารถเผชิญกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีแนวโน้มที่รุนแรงเพิ่มมากขึ้นในอนาคตได้
- (2) สร้างแผนรองรับการจ้างงาน การพัฒนาอาชีพ การแสวงหาแหล่งจ้างงานที่เหมาะสมให้แก่ผู้อยู่อาศัย รวมถึงสร้างสหวิชาชีพ เพื่อให้คำแนะนำปรึกษา โดยเฉพาะกลุ่มที่มีความเปราะบางทางสังคม ได้แก่ เด็ก คนชรา ผู้ป่วยเรื้อรัง ผู้ติดยาเสพติดและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และแสวงหาทางออกร่วมกับชุมชน เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปรับตัว และศักยภาพในการฟื้นตัวให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

(1) การรถไฟแห่งประเทศไทย สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เทศบาลเมืองบ้านไผ่ นครขอนแก่น และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดขอนแก่น ร่วมมือกับชุมชนที่มีและไม่มีสัญญาเช่า จัดทำแผนรับมือต่อภัยพิบัติ โดยเฉพาะแผนรับมือน้ำท่วม โดยประชาชนมีส่วนร่วม ให้องค์กรพัฒนาาระบบแจ้งเตือนภัย มีการซักซ้อม ทบทวน การปฏิบัติตามแผนเมื่อเผชิญเหตุอยู่ประจำ เพื่อให้สามารถรับมือต่อภัยพิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(2) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดอุดรธานี เทศบาลเมืองหนองสำโรง องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี แขวงทางหลวงเขต 1 อุดรธานี และชุมชนในพื้นที่ ดำเนินการดังนี้

- ❖ บูรณาการการบริหารจัดการอุทกภัยร่วมกับเทศบาลรอบข้าง เพื่อหาแนวทางการบรรเทาอุทกภัย โดยไม่เป็นการสร้างหรือเพิ่มปัญหาให้กับพื้นที่อื่นข้างเคียง
- ❖ เพิ่มศักยภาพในการบริหารจัดการอุทกภัยเพื่อการตอบสนองต่อเหตุการณ์และสามารถแก้ปัญหาได้อย่างทันท่วงที อาทิ ตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อการแก้ปัญหากรณีเกิดเหตุสาธารณภัย (น้ำท่วม) ออกแบบและก่อสร้างบ่อพักและเครื่องสูบน้ำอัตโนมัติด้วย
- ❖ ทบทวนมาตรการและแผนในการรับมือต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นประจำ อาทิ ดำเนินการขุดลอกคูคลองลำห้วยดานในช่วงก่อนหน้าฝน เพื่อเตรียมการระบายน้ำก่อนถึงฤดูฝน สร้างและพัฒนาระบบข้อมูล ข่าวสาร ช่องทางการสื่อสาร เรื่องร้องเรียน และการแจ้งเตือน ให้สอดคล้องกันและมีประสิทธิภาพ สสำรวจ ออกแบบ ปรับปรุงท่อระบายน้ำภายในชุมชนไทยสมุทร 1 2 และ 3 ให้เชื่อมโยงกันทั้งระบบ จัดทำระบบธนาคารน้ำใต้ดินในชุมชน ขยายคลองผันน้ำเลี่ยงเมืองเพื่อรองรับน้ำจากชุมชนไทยสมุทรและก่อสร้างบ่อพักน้ำบริเวณคลองผันน้ำเลี่ยงเมือง พื้นฟูแหล่งน้ำให้มีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการระบายน้ำ โดยดำเนินการทุกอย่างผ่านการมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้เกี่ยวข้อง

(3) สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดอุดรธานี ชลประทานจังหวัดอุดรธานี สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 3 และชุมชน

ร่วมกันออกแบบและจัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำของเมืองสามพร้าว อย่างเป็นระบบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

3

ข้อเสนอด้านการพัฒนา กลไกการบูรณาการแก้ปัญหา การใช้ประโยชน์ที่ดินและ ผังเมือง

(1) สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จังหวัด คณะกรรมการผังเมือง จังหวัด จังหวัดอุดรธานี

- ❖ ร่วมกันจัดทำผังเมืองและแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ที่สอดคล้องกับผังเมืองรวมจังหวัดอุดรธานีหรือเสนอให้มีการปรับปรุงผังเมืองของจังหวัดอุดรธานี ให้สอดคล้องกับความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น
- ❖ คณะกรรมการผังเมืองจังหวัด แสวงหามาตรการจูงใจ เพื่อให้เกิดการ**จัดทำผังเมืองเฉพาะของท้องถิ่น**ขึ้นมา และอำนวยความสะดวก ให้เกิดการ**ทำงานร่วมกัน**ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดทำผังเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายในจังหวัด
- ❖ สนับสนุนและให้ความสำคัญกับ**ธรรมนูญผังเมืองชุมชน** ที่ให้ชุมชนร่วมกันทำข้อกำหนด เพื่อบรรลุเป้าหมายที่ภาคีมีข้อตกลงร่วมกัน เพื่อให้ภาคีที่เกี่ยวข้องมองเห็นความสำคัญของการจัดทำผังเมือง แบบล่างขึ้นบน

(2) องค์กรบริหารส่วนตำบลสระใคร

- ❖ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนงาน ความก้าวหน้าของโครงการ**เขตเศรษฐกิจพิเศษ** รวมถึงผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างรอบด้าน ผ่านช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายและสามารถเข้าถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ เพื่อสร้างความไว้วางใจ ความร่วมมือและสร้างบรรยากาศในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
- ❖ เป็นคนกลางในการผลักดันข้อเสนอของภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องกับ**โครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษ** และเป็นตัวเชื่อมระหว่างผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ชุมชนท้องถิ่น และผู้ลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อสร้างร่วมมือในสร้างความก้าวหน้าให้กับท้องถิ่น
- ❖ สนับสนุนการจัดทำ**ผังเมืองสระใคร**ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของ**ประชาชน** เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำหนดทิศทางการพัฒนาเมืองสระใคร ควบคู่ไปกับ การลงทุนของภาคเอกชน และป้องกันข้อขัดแย้งที่จะเกิดขึ้นจากการใช้ประโยชน์ที่ดินและการพัฒนาเมือง ตลอดจนเป็นแนวทางการพัฒนาและปรับตัวเพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

4

ข้อเสนอด้านการส่งเสริมอนุรักษ์พืชพรรณธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(1) องค์การบริหารส่วนตำบลสามพร้าว มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

ร่วมกันให้การสนับสนุนการจัดทำผังภูมินิเวศและผังเมืองสามพร้าวอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการสนับสนุนทางเทคนิควิชาการ ร่วมกับชุมชนจัดทำแผนการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม และแผนการจัดการขยะให้ชัดเจนครอบคลุม

(2) เกษตรอำเภอสระใคร ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล และชุมชนท้องถิ่นที่ทำเกษตรอินทรีย์

สร้างความร่วมมือและความช่วยเหลือทางวิชาการจากภายนอก ประเมินผลกระทบของการสร้างเขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งทางบวกและทางลบ เพื่อหาแนวทางป้องกันและลดผลกระทบในทางลบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

(3) เทศบาลเมืองหนองคาย

ยกระดับโครงการขยะของเทศบาล ที่ดำเนินอยู่ในชุมชนสระใคร (ที่มุ่งเน้นการสร้างเศรษฐกิจ รายได้ หรือการออกทรัพย์จากขยะ) ไปสู่การมีเป้าหมายเพื่อการลดภาวะโลกร้อน รมรงค์ให้ชุมชนคัดแยกขยะ จัดการขยะที่ถูกวิธี พร้อมกับสร้างความเข้าใจต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และโลกร้อน

ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ศึกษาและพัฒนากระบวนการจัดการน้ำเสียในระดับครัวเรือนและชุม ด้วยกระบวนการการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีและเป็นการเตรียมพร้อมรับมือกับการพัฒนาเมืองและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในอนาคต

(4) เทศบาลเมืองหนองคาย ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และชุมชนท้องถิ่นจัดทำแผนการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์พื้นที่หนองกอมเกาะ โดยใช้แนวทาง Nature-based solution โดยเทศบาลจัดหาทุนอุดหนุนการดำเนินงานจัดทำแผนจากหน่วยงานภายนอก และเสริมสร้างความร่วมมือในการดำเนินการและการสนับสนุนทางวิชาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(5) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนและยกระดับสหกรณ์ออมทรัพย์ชุมชนโคกแมงเงา ขยายบทบาทเข้าไปทำหน้าที่เป็น “ภาคประชาสังคม” ร่วมมือกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และขยายการดำเนินการไปสู่กิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง